

Pod streho prednji del do vrha gladko ometan in pobeljen. bsega nekaj nad 2/3 cele dolžine ladje, 15:6 tu je omet navpično odrezan in je očitvidno tvoril ogel. Ostali del surov. tudi strešni stolp je tu pretrgan in čisto na novo skonstruiran. Nicer pa se zid nadaljuje v živi zvezi. Glavni del je imel torej raven streh, zadnji pa je p sv jem pomenu nejasen.

Cerkev: pravokotna ladja, sedaj obokana z baročnimi križnimi svodi. Prezbitერიj gotski, eno pravokotno požezno polje s križnim svodom z rebri in okroglim sklepnikom. Rebra se knčujejo brez konzol, imajo precej močan profil. Zaključek iz treh stranic 8 k ta, okrogel sklepik zbira rebra. V zakristiji vidi kamniten portal iz 17. stol.

Cela cerkev slikana. V prezbitერიju napis: Franc Horvat, slikar v Radgoni 1905. Na str. stenah prezbitერიja dve sliki iz legende sv. Vavclava, Vavclav zmagovalec in Vavclav st pa v cerkev.

3 str. oltarji iz sr, angelj varuh in iz 1.pol.18. stol. Kipi na anglej varuhovem dobri, a slabo novo polihromirani. Ista delavnica kot veliki.

Druga str. dva *inata* še prvotne atike, spodnji del *opremljen* in opremljen z novimi neprimernimi kipi.

(Prižnica iz konca 17. stol. s kipi evangelistov.

Vel. oltar les, dober, posebno kipi iz sr. 18. stol., kipi sv. Ant.Pad. sv. Franč. Asis. sv. Janeza Ev. in sv. Janeza Krst., na vrhu bog oče v gloriji angeljev. Glavni kip pa st ječ pozlačen sv. Vavclav s krno na glavi, jabolkom

v levi, ževlom v desni in hermelinovim plaščem.

Za vel. oltar em zidano gotsko okno. Zvonik prizidan prezbitერიju na sev. strani. Portal od zunaj ima spodnji del gotskih podbojev na ajdovo zrno. Sev. stena ima v zap. p l vici en zidan opornik. Kamniten glavni portal z razbitim slemenom in piramid v sredi ima letnico 1693.

V fasadnem čelu je vzidana figuralna konzola za rebra z glavo in neke vrste listno kr no na glavi.

Južna stena ima zunaj 3 zidane opornike. V nji je zazidan str. portal enak glavnemu. Nad portalom je podolgovato okno romanske oblike. Zelo prvotno ali slučajno je težko ugibati.

Stele, L, 26.3.1929, str.6'-8'.

Kronika: nemško pisana iz l.1857, nadaljevanje slovensko. V listinah se omenja že 1251, filialka župnije Tinje do Jožefovega odloka iz l.1785, ko je l. 1787 postala samostojna župnija. l.1693(9 popravljeno iz 6) sezidana(recte verlaingert op. poznejše roke) Takrat podaljšana celi khorvorsprung, zvonik za polovico dvignjen. l.1846 p gorela(streha) l.1856 pogorel zvonik(streha) l.1851o-kradena(tatovi odnesli tudi monštranco) Zvonovi(1857): veliki: Peter Zwelfer in Gratz hat mich gossen anno 1672. Prednji: Nicolaus Verbanus Coset Cileae fundit anno 1685(ta von je bil pozneje v minor.c.v. Slov.Bistrici) Tretji zvon je bil

zamenjan iz c..sv. Treh kraljev. Starinski napis ni za vsakega čitljiv(obeta, da se bo marsikaj p... Ocenjujem, da stoji na srednjem protokolu. Tu najprej misliš (Chomi)

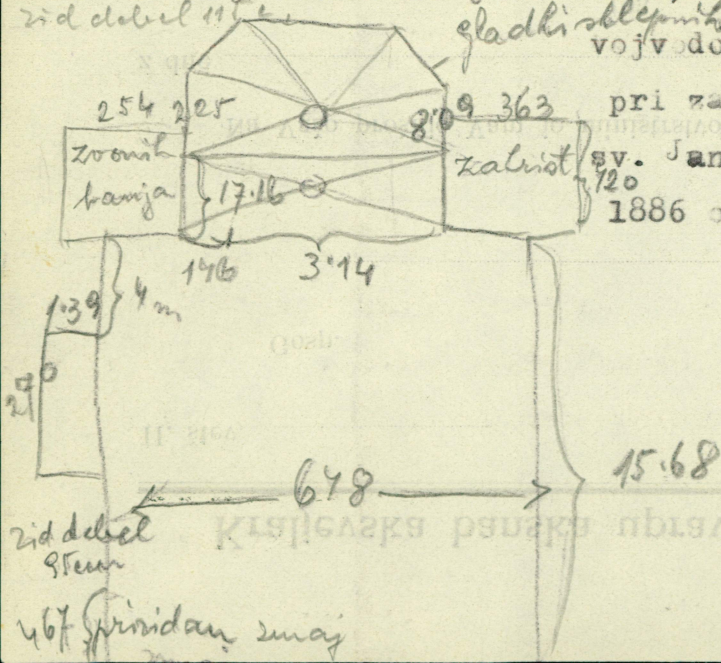
Drugi imenuje to faro pri Očesu (Auge Gottes) Listina iz 1.1251 s katero je oglejski patriarh Berthold (1218-51) ukazal, da konjiški župnik laporsko in poljsko cerkev prepusti studeniškemu samostanu, zato pa dobi Tinje svetovenčelske (preje slivniški župniji) (Oročen, lav.šematiz.1875, p.442).

Zvonik sezidan 1549. Cerkev je imela raven strop (ometane stene na podstrešju). Nove orgle 1846. Križev pot papir na platnu 1865. 1873 luster naredil Hesse v Mariboru. 1875 renovirana, tabernakelj nov. Kipe vel.oltarja prenovil Andrej Dolmalek podobar in zlatar v Mariboru. Slikal je Fantoni Tomaž iz Konjic.

Prezbiterij fresko: na juž. steni, vojska med Václavom in Radislavom, Kurminskim vojvodom (čudež z angeli) Muče istvo sv. Venčesla (pri zakristiji. Podobe na vel.oltarju sv. Vencel,

sv. Janez Krst. in Aton Lad., Janez Ap. in Franc. Ks. 1886 oltar M.B. prenovljen. Nove podobe sv. Katala-
rine, sv. Lucije iz Tirolskega (Ferdinand
Prineth) Anton But iz Kostivnice prenavljal
1887 isti prenovil oltar sv. Jožefa. Kipe sv.
Jožefa, Gregorja in Martina, Fer. Prineth iz
v Groden. 1905 cerkev preslikal slikar Franc
Horvat iz Gornje Radgone.

Oboki z rebri in okroglimi, gladkimi sklepniki. Zap. polje je večje pravokotnik, drugo

polje je vključeno v zakristijo. - prerez reber.

Rebra spodaj izginjajo v zid. V zv. nik vodi kamnit portal s posnetim robom na ajdovo zrno. Vrh sedaj spremenjen, prej je bil polkrožen. Ladja ima zunaj preproste opornike, ki so prizidani k obstoječi steni, stari omet se nadaljuje pod njihovo stično ploskvijo. Na juž. steni ladje na desne spodaj pod novejšim oknom osiataek freskiranega gotskega ometa z rdečo- rumeno barvo. To je blizu nekdanjega jugozap. ogla, verjetno sled žike sv. rištofa.

V juž. steni pod polkrožno završenim oknom je stranski zavidan portal iz kamna. Ta oblika kot zakristijski in veliki. Abito čelo s piramidastim nastavkom s kroglo na vrhu na sredi, 17. stol. Ali je okno baročno ali staro?

Na sev. strani na sredi prvotne dolžine ladje plitev prizidek za str. blitar. Arita sta cerkev in stolp s skalico. Znotraj v ladji križasti oboki med ločnimi pasovi. Bok dekorativno in figuralno poslikan. Prezbitერიj dekorativno poslikan z 2 zgodbama iz legende sv. Vavla.

Vel. oltar iz sr. 18. stol., 4 kipi in sv. Vancel, na vrhu Bog oče. Iz prve pol. 18. stol. sta prvotno dobra stran. oltarja, ohranjena sta pa samo vrha. Rav dobra je stran. oltar Angela varuha iz 18. stol, sreda, blizu velikemu Str. kipa velikega oltarja mogoče od druge roke. V zakristiji prav lep kamnit lavabo s školjkastimi motivi iz 17. stol. V prezbitერიju je v sev. steni vzdian kamnit ornament iz gotske dobe mogoče vrh zakramentalne hišice, ki je bila odstranjena.

ortal, ki vodi v zakristijo enak glavnemu in str. portalu, samo srednja piramida odbita. Glavni portal ima letn. 1693. V fasadi je vzdana kamnita konzola

Stele, LXXXII, 9.10.1934, str. 41-45.

Zelo pomenjivo je, da je že ugodaj došel Vaclavov kult tudi k nam na jug. Kolikor je znano, ima med jugoslovanskimi škofijami dandanes le Lavantinska škofija cerkev, posvečeno sv. Vaclavu, namreč pri Slov. Bistrici. Ta cerkev se omenja prvič kot vikarijat slivniške pražupnije l. 1251. Takrat sta namreč konjiški in slivniški župnik zamenjala nekatere kraje: Laporje (Studenice) in Poljčane so se izločile iz konjiške pražupnije in priklopile slivniški, slivniška pražupnija pa je za to odstopila konjiški Tinje in Venčesl. Krivo bi bilo misliti, da je naša cerkev sv. Vaclava nastala morda pod vplivom češke vlade Otokarja II. Ta je vladal na Štajerskem 1260-1276., Vaclavova cerkev pa se omenja že 1251. Ostanek Vaclavove cerkve pri Slov. Bistrici je pripisovati vplivu žičkih kartuzijancev. To nam pojasnijo naslednji podatki: L. 1234. dne 24. februarja se je na smrt bolni Leopold Konjiški dal sprjeti kot brat v kartuzijanski red ter je ob tej priliki daroval žičkim kartuzijancem dve kmetiji v Ložnici. L. 1235. so dobili kartuzijanci tukaj še pet kmetij od Sofije Limburške. Do l. 1254. je postala že cela Ložnica kartuzijanska last. Cerkev sv. Venčesla stoji v Zgornji Ložnici. Baš tu je bilo v starih časih gospodarsko središče kartuzijanskih posestev ob vnožju Pohorja. Naravno je, da so žički menihi tu postavili svetišče za svoje podložnike. Da so pa cerkev posvetili temu češkemu svetniku, je pripisovati najbrž temu, da so med žičkimi kartuzijanci bili tudi Čehi. Prav proti sredini 13. veka se je Vaclavov kult močno dvignil in je

takrat nastala druga velika Vaclavova legenda. Refleks tega kulta je tudi naša cerkev.

Fr. Kovačič: Tisočletnica Vaclavove smrti.

ČZN. XXV. 1930. str. 126, 127.